

OBSAH

ÚVODEM	11
ÚVOD DO STUDIA LITERATURY	13
Tři přístupy člověka ke skutečnosti	13
Co je krása a umění a k čemu jsou na světě	16
Antika: Platón	16
Aristotelés	17
Středověk: Aurelius Augustinus	18
Renesance a humanismus: Petrarca	18
Michelangelo Buonarroti	18
Leonardo da Vinci	19
Shakespeare	19
Klasicismus, osvícenství: Goethe	19
Německá estetika z období preromantismu a romantismu: Hegel	20
Historickomaterialistické a dialektickomaterialistické pojetí krásna a umění: Engels	21
Marx	22
Lenín	22
ANTICKÉ ZÁKLADY EVROPSKÉ KULTURY A VZDĚLANOSTI	25
Mytologie	25
Homérský epos: Odysseia	26
Řecká a římská lyrika:	31
Anakreón, Písně	31

Epigramy: Simónidés	31
Ión, Na lyru	31
Publius Ovidius Naso, Umění milovat	32
Řecké drama a divadlo: Sofoklés, Antigona	34
<hr/>	
STŘEDOVĚKÁ LITERATURA	39
<hr/>	
Světová literatura	39
<hr/>	
Hrdinská epika: Píseň o Rolandovi	39
Dvorská lyrika: Raimbautz de Vaqueiras, Paní, srdce ve mně sténá	43
<hr/>	
Česká literatura	45
<hr/>	
Období raného feudalismu	45
Proglas	45
Legendy: Život Konstantina-Cyrila	47
Život svatého Václava	49
Písně: Hospodine, pomiluj ny	51
Svatý Václave	51
<i>K. Toman, Září</i>	52
<i>F. Halas, Praze</i>	53
Kronikářství:	54
<i>V. Vančura, Kosmas</i>	54
Kosmas: Kronika česká	56
Období rozvitého feudalismu	61
Světská epika: Alexandreida	61
Kronikářství: Dalimilova kronika	65
Středověké drama: Mastičkář	71
Světská lyrika: Dřevo se listem odívá	74
<i>F. Hrubín: Dřevo se listem odívá</i>	75
Stratilať jsem milého	77
Přečkám všechny přísné stráže	78
Satirické a didaktické básnictví: Píseň veselé chudiny	79
Podkoní a žák	81
Hradecký rukopis: Desatero kázanie božie	84
Satiry o řemeslnících a konšelích —	
Satira o řeznících	85

Doba husitská a pohusitská	87
Předchůdci Husovi: T. Štítný ze Štítného, Knížky šestery	87
<i>A. Sova, Mládí Jana z Husince</i>	89
J. Hus, Betlémská kázání	89
Knížky o svatokupectví	90
<i>E. E. Kisch, Pražský pitaval</i>	92
Listy J. Husa	94
<i>M. V. Kratochvíl, Jan Hus</i>	95
Písně doby husitské: Jistebnický kancionál:	
Ktož jsou boží bojovníci	96
Doznívání husitství	98
P. Chelčický, Sieť viery pravé	98

RENESSANCE, REFORMACE, HUMANISMUS 101

Světová literatura 101

Dante Alighieri, Božská komedie	101
Michelangelo Buonarroti, Sestoupil z nebe a pak v lidském těle	104
F. Petrarca, Už mlčí vítr, nebesa i zem	104
Ty zlaté vlasy, co tak sladce vlály	105
G. Boccaccio, Dekameron	106
M. de Cervantes y Saavedra, Důmyslný rytíř don Quijote de la Mancha	111
F. Villon, Balada	114
Závěť	115
<i>J. Voskovec, J. Werich, Hej, pane králi</i>	118
F. Rabelais, Gargantua a Pantagruel	119
Drama:	121
W. Shakespeare, Romeo a Julie	121
<i>J. Otčenášek, Romeo, Julie a tma</i>	125
<i>J. Werich, Dopis Shakespeareovi</i>	127

Česká literatura 129

Viktorin Kornel ze Všehrd, Jan Zlatoústý, Knihy o napravení padlého	129
Jan Blahoslav, Filipika proti misomusům	130
Bible kralická: Píseň Šalomounova	130

Renesanční cestopisná literatura: Václav Vratislav z Mitrovic	
Příhody Václava Vratislava z Mitrovic	131

BAROK	134
-----------------	-----

Česká a slovenská literatura	134
--	-----

J. A. Komenský	134
--------------------------	-----

<i>M. V. Kratochvíl, Život Jana Amose</i>	134
---	-----

J. A. Komenský, Labyrint světa a ráj srdce	137
--	-----

Didaktika	145
---------------------	-----

Didaktika analytická	146
--------------------------------	-----

Lidová a pololidová tvorba	147
--------------------------------------	-----

Lidová píseň: Co to máš, děvečko	148
--	-----

Pod našima okny	148
---------------------------	-----

Sluníčko za hory zachází	149
------------------------------------	-----

Sadaj, slnko, sadaj	149
-------------------------------	-----

Hej, hore háj	149
-------------------------	-----

Ta brněnská brána	150
-----------------------------	-----

Osířelo dítě	150
------------------------	-----

Kramářská (jarmareční) píseň:	
-------------------------------	--

Jistá a pravdivá novina o jednom mládenci mysliveckém	152
---	-----

<i>J. Voskovec, J. Werich, Píseň strašlivá</i>	
--	--

<i>o Golemovi</i>	155
-----------------------------	-----

KLASICISMUS, OSVÍCENSTVÍ, PREROMANTISMUS	158
---	-----

Světová literatura	158
------------------------------	-----

Drama: P. Corneille, Cid	159
------------------------------------	-----

Molière, Tartuffe	162
-----------------------------	-----

J. W. Goethe, Faust	166
-------------------------------	-----

F. Schiller, Loupežníci	170
-----------------------------------	-----

Česká literatura	174
----------------------------	-----

Literatura národního obrození:	174
--	-----

J. Dobrovský, Česká literatura na rok 1779	175
--	-----

Předběžná odpověď na útoky pana V. S.	176
---	-----

J. Jungmann, O jazyku českém	178
Historie literatury české	180
F. Palacký, Dějiny národu českého v Čechách i v Moravě	181
J. Kollár, Básně: Vichru jekem různá skryté múti	183
Slávy dcera: Předzpěv	184
Ode Babigory v tomto rouše stínu	185
Stojí lípa na zeleném luze	186
F. L. Čelakovský, Ohlas písní ruských: Bohatýr Muromec	188
<i>Ilja a Kalin-car</i>	190
Ohlas písní českých: Toman a lesní panna	193

ROMANTISMUS 198

Světová literatura 198

G. G. Byron, Z lyriky: Má duše temná je	198
Dnes dovršuji třicátý šestý rok svého života	199
P. B. Shelley, Odpoutaný Prométheus	200
V. Hugo, Za jednou z barikád	201
Chrám Matky Boží v Paříži	202
Stendhal, Červený a černý	206
A. S. Puškin, Evžen Oněgin	209
M. J. Lermontov, Ne, nejsem Byron	212
Na smrt Puškinovu	212
Démon	213

Česká literatura 214

K. H. Mácha, Hoj, byla noc!, Máj	215
Obrazy ze života mého: Marinka	225
<i>J. Hora, Máchovské variace, XVI</i>	224
K. J. Erben, Kytice: Svatební košile	229
J. Neruda, Hřbitovní kvítí: Zlato chtít snad pozlacovat	235
<i>J. Suchý, Svatební košile</i>	236
J. K. Tyl, Strakonický dudák	243
Krvavý soud	246

Slovenská literatúra	248
--------------------------------	-----

L. Štúr, Nárečia slovenskuo alebo potreba písania v tomto nárečí	248
A. Sládkovič, Detvan	249
J. Kráľ, Zakliata panna vo Váhu a divný Janko	254
J. Botto, Smrť Jánošíkova	260

KULTURNÍ A UMĚLECKÝ KONTEXT LITERATURY	268
---	-----
